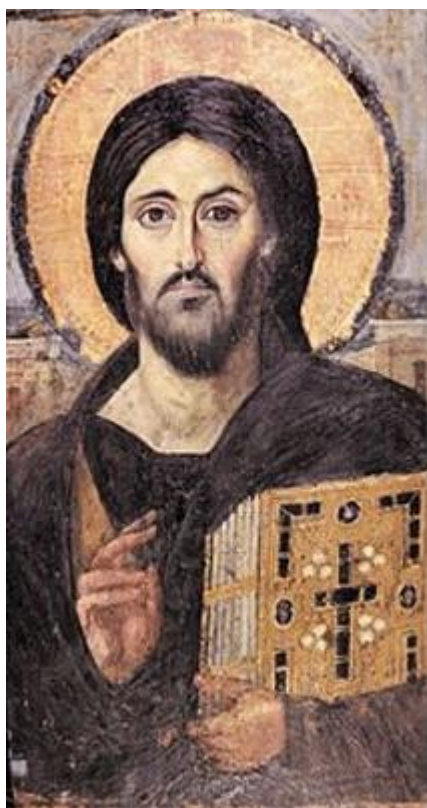

ΣΤΗΝ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ.

«Ημέρα χαρμόσυνος και ευφροσύνης ανάπλεως πεφανέρωται σήμερα».

Ενώ ο απόηχος των αποκριατικών εκδηλώσεων δεν έσβησε ακόμα, μας καλεί η Εκκλησία, αυτή την Κυριακή, να πανηγυρίσουμε την αναστήλωση των αγίων Εικόνων και την επικράτηση της Ορθόδοξης Πίστης. Την ημέρα αυτή, οι ψυχές των ορθοδόξων ευφραίνονται βαθύτατα, με τους ωραιότατους ύμνους, τα αναγνώσματα, τις ευχές, την περιφορά των σεπτών Εικόνων. Τα μάτια μας γεμίζουν δάκρυα, καθώς, από τα βάθη των αιώνων έρχονται μπροστά μας αμέτρητες αγίες μορφές-Πατέρων, Διδασκάλων, Μαρτύρων, Οσίων, Ομολογητών- που, με τους αγώνες, τους διωγμούς, τις κακουχίες, τις στερήσεις, τα μαρτύρια, τις νυχθήμερες προσευχές, με τη ζωή και το θάνατό τους, διέδωσαν και στερέωσαν την Αγία και Αμώμητη Πίστη του Χριστού και των Αποστόλων:

«Οι Προφήται ως είδον, οι Απόστολοι ως εδίδαξαν, η Εκκλησία ως παρέλαβε, οι Διδάσκαλοι ως εδογμάτισαν, η Οικουμένη ως συμπεφώνηκεν...ούτω φρονούμεν, ούτω λαλούμεν, ούτω κηρύσσομεν», σύμφωνα με το Συνοδικό της Ζ΄ Οικουμενικής Συνόδου.

Η διήγηση του ευαγγελίου της ημέρας μας μεταφέρει στην αρχή του έργου του Κυρίου: στις όμορφες ακρογιαλιές της Τιβεριάδος, από όπου ξεκίνησε το κήρυγμά Του, προσκαλώντας τους πρώτους μαθητές από τους ψαράδες της περιοχής, για να τους κάμει «αλιείς ανθρώπων».

Ω, πόσο ευλογημένες ήταν εκείνες οι στιγμές! Οι ώρες, οι μέρες! Πόσο μεγάλη η απόφαση των ταπεινών εκείνων ανθρώπων, να πλησιάσουν απλά, αυθόρμητα, σαν τα αθώα παιδιά, το Χριστό και να τον ακολουθήσουν για πάντα! Πού να μπορούσαν να φανταστούν πως, εκείνη η συνάντηση, επρόκειτο να «σημαδέψει» για πάντα τη ζωή τους, εγγράφοντας στα βάθη της υπάρξεώς τους ανεξίτηλη την ήρεμη, ανεπανάληπτα γλυκιά μορφή του Ιησού, καθώς τα ζεστά, ζωογόνα λόγια Του χαράσσονταν βαθιά μέσα στην καρδιά τους! Ζώντας τη συγκλονιστική παρουσία Του, θα αφοσιωθούν και θα τον ακολουθήσουν για πάντα. Κι όταν, μετά την Ανάληψή Του στους Ουρανούς, θα φωτιστούν από το Άγιο Πνεύμα, θα μεταδώσουν το μήνυμα του Ευαγγελίου σ' όλες τις κατευθύνσεις. Ο θάνατός τους-που, για τους περισσότερους θα είναι μαρτυρικός- δε θα σφραγίσει, απλώς, μια σπουδαία πορεία στη γη. Θα τους ανοίξει τις πύλες του Παραδείσου, για να απολαμβάνουν τη δόξα του Κυρίου στην Αιώνια ζωή. Συγχρόνως, όμως, θα εμπνεύσουν και θα ενδυναμώσουν αμέτρητες γενιές μαρτύρων, που επρόκειτο να τους μιμηθούν στην τεθλιμμένη οδό των εντολών του Χριστού.

«Φύσει απερίγραπτος, τη θεϊκή σου υπάρχων, επ' εσχάτων Δέσποτα, σαρκωθείς ηξίωσας περιγράφεσθαι...».

Του γλυκύτατου Διδασκάλου τη μορφή, ο Οποίος, τέλειος Θεός υπάρχων, καταδέχεται να γίνει τέλειος άνθρωπος, αλλά, αναμάρτητος εξ αρχής, για να

αναμορφώσει τη φθαρμένη φύση μας και την εντός της ενυπάρχουσα εικόνα Του, θέλησαν να μεταδώσουν οι θεόπνευστοι ζωγράφοι και στους πιστούς των επόμενων αιώνων, για να τέρπονται αντικρίζοντάς την. Να αγάλλεται η ψυχή τους από την θεανθρώπινη υπόσταση του Λόγου και να οδηγούνται στην επιστροφή τους στην αγκαλιά του Πατέρα. Η αγία μας Εκκλησία, υιοθετώντας τον εικονισμό της υπερβατικής πραγματικότητας, που, όμως, τη μαρτυρούσαν οι αυτόπτες και αυτήκοοι μάρτυρες του Ιησού, έκαμε ένα μεγάλο άλμα, ξεκαθαρίζοντας την αλήθεια από την πλάνη. Συγχρόνως, δημιουργούσε τεράστιες δυνατότητες εύκολης και ορθής παιδαγωγίας των τέκνων της διαμέσου της άφθαστης αγιογραφίας της. Στο πανάγιο πρόσωπο του Θεανθρώπου, που, κατά τον Απόστολο Παύλο, είναι **«εικόν του Θεού του αοράτου»**, έχει την αρχή της ολόκληρη η ορθόδοξη αγιογραφία. Από Εκείνον, που είναι το Φως το αληθινόν και απαύγασμα της δόξης του Θεού του αοράτου, και στον Οποίο **«κατοικεί παν το πλήρωμα της Θεότητος σωματικώς»**, εκπηγάζουν, φωτίζονται και νοηματοδοτούνται τα γεγονότα και οι εικόνες της ζωής, γήινης και υπερκόσμιας, της Παναγίας, των Αγγέλων και των Αγίων. Έτσι, οι άγιοι και θεοφόροι Πατέρες, καθιερώνοντας με την Ζ' Οικουμενική Σύνοδο, το 787 μ. Χ., την αρχαία παράδοση και πίστη για την τιμή και την προσκύνηση των Εικόνων, γνώριζαν πολύ καλά πως ο αγώνας για τις εικόνες ήταν αγώνας για τη διάσωση της πίστης στη θεανθρώπινη φύση του Χριστού. Το θεμέλιο, δηλαδή, της σωτηρίας μας. Αντιθέτως, η άρνηση προσκυνήσεως των εικόνων, ουσιαστικά σήμαινε την άρνηση της φύσεως του Κυρίου. Άρα, και της δυνατότητας προσλήψεως, αγιασμού και θεώσεως του ανθρώπου. Κι επίσης, απόρριψη της δυνάμεως και βοηθείας των Αγίων της Εκκλησίας!

Μελετώντας την ιστορία της εικονογραφίας, εύκολα διαπιστώνει κανείς ότι δεν πρόκειται, απλώς, για ένα καλλιτεχνικό φαινόμενο. Δεν θα ήταν υπερβολή, αν λέγαμε ότι πρόκειται για την ομολογία της πίστης της Ορθόδοξης Εκκλησίας, που είναι η Πίστη των Πατέρων, η Πίστη των Αποστόλων. Αυτή η Πίστη, που στήριξε όλη την Οικουμένη. Αρκετούς αιώνες πριν ξεσπάσει το μεγάλο ζήτημα της Εικονομαχίας, που ταλαιπώρησε για ενάμισι, σχεδόν, αιώνα το σώμα της Εκκλησίας, μεγάλοι Πατέρες είχαν ξεκαθαρίσει ότι η τιμή της εικόνας **«επί το πρωτότυπον διαβαίνει»**. Μ' άλλα λόγια, προσκυνώντας τις εικόνες, δεν τιμούμε την ύλη, από την οποία έχουν κατασκευαστεί, αλλά το εικονιζόμενο πρόσωπο. Εμείς οι ορθόδοξοι λατρεύουμε, αποκλειστικά και μόνο, το Θεό. Τιμούμε τους Αγίους και τους Αγγέλους, όλως δε εξαιρετικά, την Υπεραγία Θεοτόκο.

Αυτή, λοιπόν, τη διδασκαλία, που βγαίνει μέσα από τη μακρά εμπειρία και ζωή της Εκκλησίας, ανέπτυξε περισσότερο και με πολλή παραστατικότητα και απλότητα ο Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός και θέσπισαν, ύστερα, οι Πατέρες των Συνόδων, ως «όρους»-αποφάσεις της Εκκλησίας. Ας προσέξουμε τι λέει αυτός ο μεγάλος στυλοβάτης της Ορθοδοξίας:

«Δεν προσκυνώ την ύλη, αντίθετα, προσκυνώ το δημιουργό της ύλης, Αυτόν που έγινε ύλη για μένα και καταδέχτηκε να κατοικήσει μέσα στην ύλη και μέσα από την ύλη πραγματοποίησε τη σωτηρία μου...Ζωγραφίζουμε το Χριστό, τον Βασιλέα και Κύριο, χωρίς να τον απογυμνώνουμε από το στράτευμά Του, γιατί οι άγιοι είναι ο στρατός του Κυρίου...Δεν έχω βιβλία, δεν έχω ελεύθερο χρόνο για να διαβάσω, μπαίνω στο κοινό ιατρείο των ψυχών, την Εκκλησία, ενώ με πνίγουν οι λογισμοί σαν τ' αγκάθια. Με τραβάει για να δω η ομορφιά της ζωγραφικής και σαν κήπος με λουλούδια ευχαριστεί την όρασή μου και χωρίς να το καταλάβω βάζει μέσα στην ψυχή μου τη δοξολογία του Θεού...Είδαν οι Απόστολοι τον Κύριο με τα σωματικά τους μάτια και τους Αποστόλους είδαν άλλοι και τους μάρτυρες άλλοι. Ποθώ κι εγώ να

τους βλέπω και με την ψυχή και με το σώμα και να τους έχω σαν φάρμακο που διώχνει μακριά το κακό...Ο Χριστός δέχεται τον πόθο μου γι' Αυτόν και τους φίλους Του...

Προσκυνώ την εικόνα του Χριστού ως σαρκωμένου Θεού, της Δέσποινας όλων των ανθρώπων, της Θεοτόκου, ως μητέρας του Θεού, των αγίων, ως φίλων του Θεού, που αντιστάθηκαν στην αμαρτία μέχρι αίματος και μιμήθηκαν το Χριστό προσφέροντας το αίμα τους γι' Αυτόν...Αυτών τα κατορθώματα και τα πάθη ζωγραφίζω, επειδή με αυτά αγιάζομαι και προετοιμάζομαι να τα μιμηθώ με όλη τη δύναμη της ψυχής μου» (Λόγ.Α', 20. 21,36,47).

Δε νομίζω ότι χρειαζόμαστε περισσότερα, για να αντιληφθούμε γιατί η Εκκλησία μας έχει σε τόσο περίοπτη θέση τις εικόνες. Ούτε, επίσης, κρίνεται αναγκαίο, εδώ, να αναφερθούμε στα αμέτρητα θαύματα που επιτελούνται με τη Χάρη του Θεού, που, όπως το φως, διαχέεται και αγιάζει τα κτιστά όντα, καθ' όσον αυτά μπορούν να μετέχουν στις άκτιστες ενέργειές Του.

Αντιλαμβανόμαστε, επίσης, ότι, η Κυριακή της Ορθοδοξίας, δείχνει, γενικότερα, τη δύναμη της Εκκλησίας, που, περνώντας μέσα από απεριγραπτες περιπέτειες, θυσίες και σκληρές δοκιμασίες, μέσα σ' έναν αφιλόξενο, απάνθρωπο και διεστραμμένο κόσμο, πορεύεται στους αιώνες σταθερά, οδηγώντας τους ανθρώπους, ως Κιβωτός της σωτηρίας, στο απάνεμο λιμάνι του Χριστού.

Στην αρχή της πορείας μας προς το Πάσχα, το κάλεσμα του Ιησού ηχεί στην ακοή του καθενός από μας: **«Ακολουθεί μοι»**. Καθώς ατενίζουμε το συμπαθέστατο βλέμμα Του στις θαυμάσιες εικόνες του Παντοκράτορα, αναπαυόμαστε, νιώθοντας απόλυτη ασφάλεια στην Πρόνοιά Του. Όμως, δε θα πάψουμε να τον αναζητούμε, ως το αρχέτυπο της υπάρξεώς μας, παρακαλώντας τον να λάμψει το φως Του το αληθινό στις σκοτισμένες καρδιές μας. Για να μπορούμε να σεβόμαστε, ως εικόνα Του, κάθε συνάνθρωπό μας. Ευγνωμονώντας τους Αγίους της Εκκλησίας μας, καθώς και τους ευσεβείς γονείς και προγόνους μας, που βίωσαν, με θυσίες πολλές διαφύλαξαν και μας μετέδωσαν την Ορθόδοξη Πίστη, ας ψάλλουμε μαζί με τον υμνογράφο: **«Θεσμούς Εκκλησίας πατρικούς, διαφυλάττοντες, εικόνες γράφομεν, και ασπαζόμεθα στόμασι, και καρδία και θελήματι, των του Χριστού, και των αυτού Αγίων κράζοντες, Ευλογείτε, πάντα τα έργα Κυρίου τον Κύριον»**.